

Rapunsel

Det var engang en mann og en kone som lenge forgjeves hadde ventet på et barn. Til sist hadde konen håp om at den gode Gud skulle oppfylle hennes ønske. Disse folkene hadde et lite vindu på baksiden av huset, og der kunne man se en praktfull hage full av de skjønneste blomster og urter; men den var omringet av en høy mur, og ingen våkte seg dit, fordi den tilhørte en heks som hadde stor makt og var fryktet av den hele verden. En dag stod konen ved dette vinduet og kikket inn i hagen, da så hun et bed som var plantet med de skjønneste rapunsler. Og de så så friske og grønne ut at hun lengtet, og fikk det største ønske om å spise noen. Hver eneste dag ble ønsket større, og da hun visste at hun ikke kunne få noe av det, så vitret hun og ble ganske så blek og ulykkelig. Det skremte mannen, og han spurte:

«Hva feiler deg, kjære kone?»

«Å,» svarte hun, «når jeg ikke kan spise noe rapunsel fra den hagen bak huset, så dør jeg.»

Mannen, som elsket henne, tenkte: «Heller enn å la din kone dø, bring henne rapunsel, det får koste hva det vil.»

I skumringen steg han derfor over muren, ned hagen til heksen, tok hastig en hånd med rapunsel og brakte dem til sin kone. Hun lagde seg da en salat av dem og spiste dem begjærlig. Det hadde smakt så godt så godt for henne at hun fikk tre ganger så stor lyst den andre dagen. Skulle de ha noe hvile, måtte mannen nok engang gå inn i hagen. Så han gikk ned igjen i skumringen, men da han klatret ned veggen ble han skremt, for der så han heksen stå foran ham.

«Hvordan våger du», sa hun med sint blick, «å stige ned i min hage og stjele mine rapunsler som en tyv? Det skal du lide for.»

«Å,» svarte han, «la nåde stå fremfor rettferdighet, jeg har bare av nødvendighet måtte gjøre dette. Min kone har sett dine rapunsler fra vinduet, og fått slik en stor lengsel at hun ville dødd om hun ikke fikk noen av dem å spise.»

Da tillot heksen å la sitt sinne mykne, og sa til ham: «Er det slik som du sier, så vil jeg gi deg lov å ta med deg så mye rapunsel som du vil, bare på en betingelse: Du må gi meg barnet som din kone skal bringe til verden. Det skal bli tatt godt vare på, og jeg vil forsørge det som en mor.»

I sin frykt godtok mannen alt dette, og da konen kom i uke, da dukket også heksen opp, gav barnet navnet *Rapunsel* og tok det med seg bort.

Rapunsel var det skjønneste barnet under solen. Da hun var tolv år, låste heksen henne inn i et tårn som lå i en skog og hadde verken trapper eller dør, bare et lite vindu høyt oppe. Når heksen ønsket å komme inn, så stilte hun seg under det og ropte:

«*Rapunsel, Rapunsel*
slipp håret ned herunder.»

Rapunsel hadde langt praktfullt hår, fint som spunnet gull. Når hun hørte stemmen til heksen, så bandt hun sine fletter løs, viklet det om en av krokene ved vinduet der oppe, lot håret falle tyve alen ned, og heksen klatret opp etter det.

Etter et par år hendte det så at kongens sønn red gjennom skogen og kom over tårnet. Da hørte han en sang så nydelig at han stod stille og lyttet. Det var Rapunsel, som i sin ensomhet fikk tiden til å gå ved å la sin søte stemme lyde. Kongesønnen ønsket å klarte opp og søkte etter en dør til tårnet, men det var ingen å finne. Han red hjem, men sangen hadde så rørt han hjerte at han hver dag dro inn i skogen og lyttet. Da han engang stod bak et tre, så han en heks komme dit og hørte hvordan hun ropte:

«*Rapunsel, Rapunsel*
slipp håret ned herunder.»

Da slapp Rapunsel sin hårflette ned, og heksen klatret opp til henne.

«Er dette stigen hvor man kommer opp, så vil jeg også engang prøve min lykke.» Og den følgende dagen, når det begynte å bli mørkt, gikk han til tårnet og ropte:

«*Rapunsel, Rapunsel*
slipp håret ned herunder.»

Straks falt håret ned og kongesønnen steg opp.

Først ble Rapunsel veldig skremt av at en mann kom inn som hennes øyne ennå aldri hadde sett, men kongesønnen talte ganske ganske så vennlig med henne, og fortalte henne at hennes sang hadde beveget hans hjerte så at han ikke kunne få noe hvile, så han var nødt til å se etter. Da forlot frykten Rapunsel, og da han spurte henne om hun ville ta ham som sin mann, og hun så at han var ung og kjekk, tenkte hun: «Han vil elske meg mer enn den gamle frøken Gothel», og sa ja og la sin hånd i hans hånd.

Hun sa: «Jeg vil gjerne dra med deg, men jeg vet ikke hvordan jeg skal komme ned. Når du kommer, bring med hver gang

et silkenøste, av det vil jeg flette en stige, og når den er ferdig så vil jeg stige ned, og du kan ta meg med på din hest.» De ble enige om at han skulle komme dit hver eneste kveld, for på dagen kom den gamle.

Heksen bemerket ikke noe av dette, inntil en dag da Rapunsel sa til henne: «Kan du si meg, frøken Gothel, hva det kommer av at du virker mye tyngre å dra opp enn den unge kongesønnen som om et øyeblikk er med meg?»

«Å, du gudløse barn», ropte heksen, «hva er det jeg hører fra deg, jeg trodde jeg hadde skilt deg fra hele verden, og du har bedradd meg!» I sitt sinne grep hun det skjønne håret til Rapunsel, slo det et par ganger rundt sin venstre hånd, grep en saks med den høyre, og snipp, snapp, så var håret avkuttet, og de skjønne flettene lå på bakken. Og hun var å ubarmhjertig at hun brakte stakkars Rapunsel inn i en ørken, hvor hun måtte leve i sorg og elendighet.

Samme dag hvor hun hadde kastet ut Rapunsel, tok heksen på kvelden den avkuttete fletten og festet den i vinduskroken, og når kongesønnen kom og ropte

*«Rapunsel, Rapunsel
slipp håret ned herunder.»*

så slapp hun håret ned. Kongesønnen klatret opp, men han fant ikke sin kjæreste Rapunsel, han fant heksen, som så på ham med et ondt og giftig blikk.

«Aha!» ropte hun hånlig. «Du vil hente din elskede pike, men den skjønne fuglen sitter ikke mer i redet og synger ikke mer, katten har tatt henne bort og vil også kløre ut dine øyne. For deg er Rapunsel tapt, du vil aldri se henne mer.»

Kongesønnen var helt fra seg av sorg, og i fortvilelsen hoppet han ned fra tårnet. Han berget sitt liv, men tornene der han falt de stakk hans øyne. Derfor vandret han blind rundt i skogen, å ingenting utenom røtter og bær, og gjorde ingenting utenom å klage og gråte over tapet av sin kjære kone. Slik vandret han rundt i nød i flere år før han endelig kom frem til ørkenen, hvor Rapunsel bodde i elendighet med tvillinger hun hadde født, en gutt og en jente. Han hørte en stemme, og den virket kjent for ham. Da gikk han dit, og da han kom dit kjente Rapunsel ham igjen og kastet seg om halsen hans og gråt. To av hennes tårer fuktet hans øyne. Da ble de klare igjen, og han kunne se med dem som før. Han førte henne til sitt rike, hvor han ble mottatt med glede, og lenge levde de lykkelig og tilfreds.

Ordforklaringer

- **rapunsel:** vårsalat (*Valerianella locusta*), en grønn urt som er vanlig i Europa, mye brukt som grønnsak.

Lastet fra:

EventyrForAlle.no

Tysk folkeeventyr, samlet av Jacob og Wilhelm Grimm (Offentlig eiendom - public domain)

Original tittel: Rapunzel

Oversatt av Karl-Robert Rønning

Basert på følgende kilder: [Kinder- und Haus-Märchen, 7. Ausgabe, Band 1 \(1857\)](#) & [Household Tales by Brothers Grimm](#) av Margaret Hunt. (Offentlig eiendom - public domain)

Dette verket er lisensiert under følgende Creative Commons lisens: Navngivelse-DelPåSammeVilkår 4.0 Internasjonal. For å se en kopi av denne lisensen, besøk <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>.

Illustrasjoner: Arthur Rackham (Offentlig eiendom - public domain)

Kilder: surlalunefairytales.com & [Wikimedia Commons](#)